

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

สำหรับการทดสอบพันธุ์กุหลาบตัดดอกในต่างประเทศ โดยทั่วไปบริษัทที่ปรับปรุงพันธุ์จะทดสอบในสถานีวิจัยของตนเอง แล้วนำพันธุ์ใหม่ไปจัดแสดงในงานแสดงพืชสวน และจะส่งผลผลิตไปทดลองจำหน่ายที่ตลาดประมูลก่อน จากนั้นจึงแนะนำพันธุ์ให้นักจัดดอกไม้ทดลองใช้แล้วจึงจะแนะนำและจำหน่ายให้กับเกษตรกรปลูกจำหน่าย การทดสอบพันธุ์นี้จะดำเนินการเป็นเวลา 2 ปี โดยประเมินจากการให้ผลผลิต 5 รอบตัด (flush) ตลอด 3 ฤดูกาลผลิต โดยทดสอบทั้งระบบการปลูกแบบซัสเตรทและปลูกลงดิน ขึ้นอยู่กับวิธีการในประเทศที่กลุ่มลูกค้าใช้ผลิต บางบริษัทจะปลูกเปรียบเทียบกับวิธีการขยายพันธุ์วิธีต่างๆ ที่แต่ละประเทศลูกค้านิยมด้วย เช่น เสียบต้นบนต้นตอกกุหลาบป่า (stentling) ตัดตาหรือปักชำข้อเดียว (single node cutting) โดยปลูกเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานที่ปลูกอยู่เดิม

สำหรับมูลนิธิโครงการหลวงมีการผลิตกุหลาบ 2 แบบ คือ

- 1) ปลูกลงดินแบบคลังอาหาร ใช้ที่สถานีฯ อ่างาง และศูนย์ฯ ท่งเรว
- 2) ปลูกแบบซัสเตรทใช้ที่สถานีฯ อินทนนท์และสถานีฯ ปางตะ

ในที่นี้จะทำการทดสอบพันธุ์ทั้ง 2 แบบ โดยปลูกภายใต้โรงเรือนควบคุมอุณหภูมิเป็นระยะเวลา 3 ปี โดย ปีแรกจะเป็นการเตรียมความพร้อมในด้านทรงพุ่ม เป็นระยะเวลา 6-8 เดือน จากนั้นจะทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตเป็นระยะเวลา 2 ปี การศึกษานี้จะทำให้ทราบว่าควรเลือกปลูกกุหลาบสายพันธุ์ด้วยวิธีการปลูกแบบใด เนื่องจากโดยปกติพันธุ์ที่ปลูกได้ดีในต่างประเทศ ไม่ได้หมายความว่า จะปลูกได้ดีในประเทศไทยบางพันธุ์ก้านยาว ผลผลิตตก ดอกใหญ่ เมื่อมาปลูกในประเทศไทยปรากฏว่าได้ดอกเล็กก้านสั้น และผลผลิตไม่ตกเท่าไรนัก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทดสอบและประเมินพันธุ์ ก่อนที่จะแนะนำพันธุ์เพื่อส่งเสริมให้กับเกษตรกรต่อไป และจำเป็นต้องรู้ว่าพันธุ์ใดปลูกได้ดีด้วยวิธีการใด จึงสามารถแนะนำพันธุ์เพื่อให้เกษตรกรปลูกได้อย่างเหมาะสม

สำหรับการผลิตในโรงเรือนควบคุมอุณหภูมิ จากการตรวจสอบเอกสารพบว่าสามารถทำให้คุณภาพของผลผลิตดีขึ้น (Paultet al., 1979) อย่างไรก็ตามสภาพแวดล้อมในการผลิตจะมีผลต่อคุณภาพดอกและอายุการใช้งานด้วย Ahmad *et al.* (2011) รายงานว่าได้ศึกษาผลผลิตและคุณภาพของกุหลาบ ที่ปลูกภายใต้สภาพโรงเรือนควบคุมอุณหภูมิและสภาพภายนอก ในกุหลาบตัดดอก 5 สายพันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Amelia, Anjlique, Kardinal, Whiky Mac and Rosy Cheeks พบว่ากุหลาบที่ปลูกในโรงเรือนควบคุมอุณหภูมิให้ผลดีกว่าทุกด้านทั้งในด้านความสูงต้น, จำนวนใบ/กิ่ง, พื้นที่ใบ, ปริมาณคลอโรฟิลล์, จำนวนวันที่ใช้ในการออกดอกใหม่สั้นกว่า คุณภาพทั้งในด้านขนาดดอกตูม ดอกบาน ความยาวก้าน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางกิ่ง น้ำหนักสดและน้ำหนักแห้งดีกว่าปลูกในแปลงที่ไม่มีโรงเรือน โดยพันธุ์ที่สามารถผลิตได้ดีที่สุด คือ พันธุ์ Amelia และ Anjlique สำหรับในด้านวัสดุปลูกพบว่ามีการให้ผลผลิตของกุหลาบในแต่ละพันธุ์เช่นกัน ดังเช่น Fascella and Zizzo (2005) ได้ทำการทดสอบการปลูกกุหลาบ 4 พันธุ์ ได้แก่ Anastasia, Fenice, New Fashion และ Gold stike ในวัสดุปลูกไรต์ดิน 2 แบบ คือ เพอไลต์ และเพอไลต์ผสมขุยมะพร้าว 1:1 พบว่ากุหลาบที่ปลูกในวัสดุปลูกซัสเตรท ที่มีส่วนผสมของขุยมะพร้าวมีความสามารถในการอุ้มน้ำและแลกเปลี่ยนประจุบวก (K, Ca และ Mg) ได้ดีกว่า โดยพันธุ์ต่างๆ จะมีการตอบสนองแตกต่างกันไป เช่น Anastasia ให้ผลผลิตและ

คุณภาพที่ดีที่สุด ส่วน Fenice ให้ก้านยาว New Fasion มีจำนวนใบ/ก้านมากที่สุด เป็นต้น สำหรับมูลนิธิโครงการหลวง ได้พัฒนาและใช้วัสดุปลูกไร้ดินสำหรับเป็นชั้นسترทอยู่แล้ว ได้แก่ สูตรขุยมะพร้าว แกลบ และทรายในสัดส่วน 6:3:1 สำหรับการควบคุมโรคและแมลงแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management, IPM) Casey *et al.* (2007) ได้รายงาน่วาวิธีนี้ได้ผลดีมากในโรงเรือนการผลิตกุหลาบ เพราะใช้ในการควบคุมโรคและแมลงได้ผลดีกว่าวิธีปกติ โดยใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงน้อยกว่า เพราะเป็นการพ่นสารเคมีเฉพาะจุด ทำให้ปริมาณการใช้ลดลงและเน้นเฉพาะจุดที่ระบาด นอกจากนี้ยังมีประสิทธิภาพในการควบคุมไร้ศัตรูพืช ด้วยตัวห้ำและตัวเบียนได้ดี ปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วย

ซึ่งในที่นี้จะใช้พันธุ์ที่มาจากบริษัท Olij Rozen เป็นหลัก เนื่องจากเป็นบริษัทใหญ่ที่มีบริษัทหุ้นส่วนทางธุรกิจหลายบริษัท อาทิเช่น Preesman, GARES, Jan Spek Rozen เป็นต้น และมีสถานี่ทดสอบอยู่ในทวีปเอเชียหลายแห่ง เช่น สาธารณประชาชนจีน อินเดีย เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น จึงน่าจะมีพันธุ์ที่สามารถปลูกได้ดีในประเทศไทย สำหรับการเลือกพันธุ์ในที่นี้ได้ทำการคัดเลือกผ่านฝ่ายตลาดร่วมกับนักวิชาการมูลนิธิโครงการหลวง จึงน่าสามารถคัดเลือกพันธุ์ที่ให้ทั้งผลผลิตสูงและมีศักยภาพด้านการตลาดด้วย

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัยมีดังนี้

1. เปลี่ยนพันธุ์กุหลาบเนื่องจากพันธุ์กุหลาบเดิมมีจุดด้อยที่สำคัญ ดังนี้ พันธุ์สีแดง Royal Baccara กลีบดอกคล้ายในฤดูหนาว พันธุ์สีขาว Avalanche ก้านดอกสั้น ฤดูหนาวดอกเป็นจ้ำ พันธุ์สีชมพู Eliza กลีบน้อย บานเร็ว พันธุ์ Dolce vita เมื่อได้รับอากาศร้อน กลีบดอกหยิก เป็นต้น
2. ปลูกกุหลาบสายพันธุ์ใหม่ที่น่าสนใจจากต่างประเทศ มาทดสอบในสถานี่เกษตรหลวงปางดะ ทำการคัดเลือกพันธุ์ที่ดี ด้านทนต่อโรคและแมลง และให้ผลผลิตเป็นที่ต้องการของตลาด
3. ทดสอบความพึงพอใจของผู้บริโภค
4. เป็นการปลูกภายใต้โรงเรือนที่สามารถควบคุมอุณหภูมิได้ และใช้ชีวภัณฑ์ในการควบคุมโรคและแมลง
5. พันธุ์ที่คัดเลือกได้จะนำไปส่งเสริมให้แก่เกษตรกรปลูกเพื่อผลิตจำหน่ายต่อไป